

Józef Wróbel

Przemiany dramatu polskiego w XX wieku

Biuletyn Polonistyczny 28/1-2 (95-96), 284-285

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

"PRZEMIANY DRAMATU POLSKIEGO W XX WIEKU"

Przedpołudniowe obrady pierwszego dnia sesji (zorganizowanej przez Instytut Filologii Polskiej UJ w dniach 6-7 IV 1984) otworzył prof. J. B ł o Ń s k i, prezentując uczestnikom problematykę, jaką Instytut Filologii Polskiej zajmuje się w ramach problemu węzłowego pn. "Przemiany dramatu polskiego w XX wieku", opracowywanego pod jego kierunkiem. Program sesji przewidywał referaty dotyczące dramatu młodopolskiego, międzywojennego i współczesnego. W pierwszym dniu obrad prace swoje przedstawili: M. S t a l a ("»Hamlet wtóry« Romana Jaworskiego"), M. S u g i e r a ("Tragizm i tragedia w 20-leciu międzywojennym"), J. P o p i e l ("Średniowieczne formy dramatyczne w dramacie międzywojennym"), J. W a l i g ó r a ("Młodopolski dramat historyczny. Zarys rekonstrukcji systemu gatunkowego"), W. S z t u r c ("Tradycje romantyzmu w dramacie współczesnym"), W. D u s z k a ("Przemiany monologu i dialogu") i K. P l e ś n i a r o w i c z ("Pisane na scenie").

W dyskusji podkreślano przede wszystkim, że na uznanie zasługuje wysiłek podjęcia tak szeroko zakrojonych badań nad dramatem XX wieku i próby syntetycznego ujęcia jego przemian.

W drugim dniu obrad referaty wygłosili: E. M o r a w i e c ("Dramat i teatr socrealistyczny"), A. S t a f i e j ("Sztuka kasowa - w ramach polskiej komedii obyczajowej"), I. L a s o t a ("Farsa polska w 20-leciu międzywojennym"), J. B ł o Ń s k i ("O kompozycji »Ślubu«"), T. T r o j a n o w s k a ("Teatralne konsekwencje operetki w »Operetce«"), E. A n d r u s z k o ("Estetyka niespodzianki w teatrze awangardy lat trzydziestych").

Dyskutanci wnieśli wiele cennych uwag do poszczególnych

referatów. Wielce wartościowe dla dalszych badań są propozycje systematyzacji materiału i wskazanie pominiętych przez referentów kierunków pracy nad polskim dramatem. Wszyscy uczestnicy stwierdzili konieczność kontynuowania prowadzonych badań, tym bardziej, że wypełniają one poważną lukę w wiedzy o polskim dramacie XX w., który nie doczekał się jeszcze całościowego omówienia. Wielu referentów zajmuje się pisarzami obecnie zapomnianymi, a będącymi swego czasu nie tylko uznanymi autorytetami, ale także twórcami pokaźnej części teatralnego repertuaru. Wielu autorów sesyjnych referatów próbuje zbadać, jak funkcjonowały w polskiej dramaturgii i świadomości teoretycznej niektóre pojęcia estetyczne i systemy gatunkowe. I wreszcie, obszerna część badań poświęcona jest współczesnemu dramatowi polskiemu.

Sesja przyniosła wiele ciekawych propozycji, wniosków i zastrzeżeń, które zaowocują w dalszych badaniach.

Józef Wróbel

"W 400-LECIE ŚMIERCI JANA KOCHANOWSKIEGO"

W Lublinie (oraz w Zamościu i Czarnolesie) w dniach 21-25 maja 1984 odbyła się międzynarodowa sesja naukowa pt. "Jan Kochanowski - w czterechsetlecie śmierci", zorganizowana przez Zakład Literatury Staropolskiej Instytutu Filologii Polskiej UMCS. Miejsce sesji wybrano nieprzypadkowo, wszak w Lublinie, w sierpniu 1584 r. Jan Kochanowski zakończył nieoczekiwanie swoje życie.

Sesja zgromadziła kilkudziesięciu naukowców z różnych